

DE LIBRIS

Buletin bibliografic

ALEXANDRESCU, Mihai (coord.), *Familia Brătianu și rolul ei în istoria românilor. Ion C. Brătianu – 200 de ani de la naștere (2 iunie 1921 – 2 iunie 2021)*, în „Anuar Muzeul Național Brătianu”, nr. 1, Pitești, Editura Creative, 150 p. + il. – volum colectiv de contribuții științifice legate de familia Brătianu și patrimoniul muzeului ce-i păstrează memoria.

ANDREI, Eduard, VLAD, Laurențiu, *Două istorii ale participării României la Expoziția Universală de la New York (1939–1940)*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2024 (ISBN 978-606-537-741-7), 282 p. + il. – volumul cuprinde două perspective complementare, cea a istoricului de artă și, respectiv, cea a istoricului, care investighează, fiecare cu mijloacele proprii, imaginarul identitar privind participarea României la Expoziția Universală de la New York din 1939–1940.

ANDREI, Eduard, *Sirarpy Torossian. A woman painter in Romania and the USA / O pictoriță în România și SUA* (ediție bilingvă engleză–română), București, Editura Ararat, 2025 (ISBN 978-606-688-134-0), 224 p. + il. – volumul, bogat ilustrat, este prima monografie dedicată pictoriței române de origine armeană Sirarpy Torossian, (n. Semizian, 1916, Mangalia – 1995, New York). Artista este azi puțin cunoscută la noi din cauză că în 1963 a emigrat din România, împreună cu soțul ei, sculptorul Hovaghim (Ovaghim) Torossian, iar în 1964, după o scurtă ședere în Liban, s-a stabilit în SUA, la New York.

ANDRIAENSSENS, Werner, *The Wolfers Collection. The story behind the masterpieces*, Bruxelles, King Baudouin Foundation, 2024, 108 p. + il. – povestea unei importante familii de bijutieri și sculptori belgieni care au dominat, prin vasta și inspirata lor creație, artele decorative timp de peste 50 de ani, transland, cu eleganță, de la Art Nouveau la Art Deco.

BACHTIK, Jakub (ed.), *Institute of Art History CAS Annual Report 2024*, Prague, 2025, 99p. + il. – valoros document anual al bogatei activități a Institutului de Istoria Artei al Academiei Cehe de Științe, model de urmat și de instituturile surori din țările vecine.

BARBU, Ion, *We are the Beatles: Ionică, Paulică, Georgică & Ringică (experimentul Zaica a la Petrila)*, Cluj-Napoca, Editura Zugzwang, 2024, album fără pagini numerotate (circa 110 p.) + il. – rezultatele Cercului Artiștilor Dispăruți, fondat de autor la Școala Generală nr. 1 din Petrila, împletite cu chestionarul plasticianului Dorel Zaica.

BARBU, Ion, *Doar o vorbă să-ți mai Spoon: River. O antologie de epitafuri românești*, Pitești, Editura Paralela 45, 2025, 168 p. + il. – spirituală culegere de epitafuri potrivite diversilor oameni ai zilei, de ieri și de azi, morți sau vii (ori, ca și morți...), plăsmuită de celebrul umorist petrilean Ion Barbu pe filiera poetului Edgar Lee Masters și a sa *Antologie Spoon River*.

BLANCHARD, Pascal, COUTTENIER, Maarten, ETAMBALA, Mathieu Zana, *Zoo humain. Au temps des exhibitions coloniales*, Musée royal de l'Afrique Centrale, Tervuren, 2021, 68 p. + il. – catalog al expoziției omonime deschise la Africa Museum din Tervuren în intervalul 9 nov. 2021 – 6 martie 2022.

CĂRĂBAȘ, Irina, ȘOTROPA, Adriana (coord.), *Modernitățile artei românești. Studii în onoarea Ioanei Vlasiu*, Cuvânt introductiv de Răzvan Theodorescu, București, Editura UNArte, 2021, 216 p. + il. – volum de studii diverse referitoare la arta românească modernă, dedicate Ioanei Vlasiu, istoric de artă și cercetător vreme îndelungată la Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, ale cărei valoroase scrieri au contribuit la dezvoltarea și prestigiul domeniului.

CIERNIAK, Jerzy, TAYLOR-KUCIA, Jessica, *One Eye Laughing, the Other Crying. Art from Romania in the Ovidiu Șandor Collection*, International Cultural Center, Krakow, 2025, 312 p. + il. – o incursiune în arta românească a zilelor noastre prin selecția unui împătimit colecționar.

CHISTOL, Dragoș, *Să cunoaștem patrimoniul Muzeului Național „Brătianu”!*, Pitești, Editura Creative, 2022, 50 p. + il. – util simili-catalog de colecție al Muzeului Național „Brătianu” de la Florica.

COLFESCU, Silvia, *Vânătoare de comori prin București*, București, Editura Vremea, 2025, 140 p. + il. – invitație la redescoperirea peisajului citadin bucureștean, printr-o selecție de detalii ale unor clădiri emblematică ale orașului, imagini de la care autoarea desfășoară o istorie a stilurilor arhitecturale celor mai reprezentative, însoțită de povestea oamenilor și a locurilor care le dau viață. Fotografii de Silvia Colfescu și Ciprian Măceșaru.

CONDIESCU, Nicolae M., *Note intime 1910–1915*, ediție de Sorin Cristescu, București, Editura Militară, 2024, 296 p. – notele memorialistice ale unui ilustru militar, generalul Nicolae Matei Condiescu (1880–1939) care era secundat și de un talentat literat, autor al câtorva volume de beletristică, ales membru de onoare al Academiei Române (1938), secretar general al Fudațiilor Regale (1932) și președinte al Societății Scriitorilor Români (1935, 1938). În 1920 l-a însoțit pe prințul moștenitor Carol în voiajul său în jurul lumii, iar rezultatul acelei fabuloase experiențe a fost adunat în volumele de însemnări *Peste mări și țări. Impresii de călătorie* (1922, 1923).

CORCIU, Liviu, BOȚOGHINĂ, Iulian-Stelian, OLTEANU, Marius-Marian, ANGHEL, Doina (coord.), *Armata Română pe fronturile celui de-Al Doilea Război Mondial (194–1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților*, București, Editura Centrului Tehnic-editorial al Armatei, 2025, 814 p. + il. – volum în care au fost adunate comunicările susținute la Simpozionul științific cu participare internațională *Armata Română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial (1941–1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților*, organizat de Depozitul Central de Arhivă „General Grigore Constandache” la Pitești pe 24–25 iulie 2025.

DRAGOMAN, Radu-Alexandru, OANȚĂ-MARGHITU, Sorin, NICOLAE, Cătălin Ion, *Fosta închisoare politică de la Râmnicu Sărat, România. O abordare arheologică*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2024, 226 p. + il. – important studiu asupra fenomenului carceral românesc abordat cu mijloacele arheologiei.

- DUTTON, Denis, *Instinctul artistic. Frumusețe, plăcere și evoluție umană*, traducere din limba engleză de Andrei Bontaș, București, Editura Art, colecția Meridiane, 2024, 344 p. – abordare originală, într-un stil antrenant și erudit, totodată, a esteticii și criticii de artă bazate pe înțelegerea naturii umane din perspectiva biologiei și a științelor cognitive.
- FEURLE, Laura, HUSSL-HÖRMANN, Maerianne, WIPPLINGER, Hans-Peter, *Rudolf Wacker. Magie und Abgründe der Wirklichkeit/ Magic and Abysses of Reality*, Verlag Waltherr und Franz König, Köln, 2024, 336 p. + il. – catalogul expoziției omonime deschisă la Leopold Museum din Viena în intervalul 30 oct. 2024 – 16 febr. 2025.
- GERARD, Emily, *Transilvania – țărâmul de dincolo de păduri. Fapte, personaje și plâsmuiri*, traducere din limba engleză, studiu introductiv și note de Ana-Maria Stan, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință (colecția Biblioteca Valorilor Transilvane), 2024, 530 p. + il. – o descriere obiectivă și exactă, dar plină de farmec, a Transilvaniei, așa cum a văzut-o educata scoțiancă Emily Gerad, între 1883 și 1885, ca soție de general-maior chezaro-crăiesc, a cărui brigadă de cavalerie a staționat la Sibiu. Sași, români, unguri, țigani și, parțial, armeni în viața de zi cu zi, ocupații, etnografie, folclor, descrieri de localități și natură, pe scurt, Transilvania într-o acaparatoare lectură. O exemplară carte de memorii de călătorie.
- IMPEY, Edward (ed.), *Treasures of the Royal Armouries. A Panoply of Arms*, Royal Armouries Museum, Leeds, 2022, 288 p. + il. – album cu detaliate comentarii ale fiecărei piese din valorosul patrimoniu al Muzeului Armurilor Regale din Leeds, cu un cuvânt-înainte al Înălțimii Sale Regale Conte de Wessex și Forfar.
- ION, Narcis Dorin, *Domeniul Florica, reședința familiei Brătianu*, Ștefănești, Editura Muzeului Național Brătianu, 2020, 60 p. + il. – mic album bine ilustrat însoțit de comentarii informative.
- ION, Narcis Dorin, *Florica, vatra Brătienilor*, Ștefănești, Editura Muzeului Național Brătianu, 2020, 420 p. + il. – variantă dezvoltată a anteriorului volum.
- IONESCU, Adrian-Silvan (coord.), *Dicționarul graficienilor din spațiul românesc. Secolul al XIX-lea*, autori: Eduard Andrei, Virginia Barbu, Olivia Nișis, Raluca Partenie, Corina Teacă, București, Editura Vreamea, 2025, 356 p. + il. alb/negru – instrument de lucru util cercetătorilor, muzeografilor și colecționarilor ce readeuce în prim-plan creația grafică a artiștilor români, și nu numai, de la începuturile perioadei moderne.
- IVANOV, Evgheni (coord.), *100 години назад. Със фотографии от Антин Коев Обущаров.Шипка/100 godini nazad. Sas fotografii ot Antip Koev Obusharov. Shipka*, Dunavți, Județ Kazankăk, Editura Bulgheea, 2022, 224 p. + il. – album dedicat unui important fotograf bulgar, activ la Șipka.
- JENNY, Laurent, *Viața estetică. Staze și flux*, traducere din limba franceză de Ioana Bot și Corina Croitoru, București, Editura Art, colecția Meridiane, 2023, 176 p. – volum de eseuri ce invită la cultivarea esteticului în viața de zi cu zi, prin atenția îndreptată către muzeul nostru imaginar și asocierile dintre experiențele literare și artistice care ne îmbogățesc permanent modul de percepție al realității.
- LEMNY, Doina, *L'art, c'est la vérité absolue. Notes et aphorismes*, Paris, Editura L'Atelier contemporain, colecția Studiolo, 2024, 256 p. + il. – volum ce reunește pentru prima dată notele de atelier ale lui Brâncuși – gânduri, aforisme și diverse texte literare – ce se află conservate în fondurile Bibliotecii Kandinsky de la Centrul Georges Pompidou, documente pe care autoarea le studiază cu acribie și le reclassifică, completându-le cu câteva texte dedicate lui Brâncuși, publicate de prieteni, scriitori, jurnaliști sau artiști, în timpul vieții sale.
- MIHĂILĂ, Ruxandra, *Satul de acasă... Grid/județul Brașov. Centenar în imagini*, București, Grafoart, 2025, 240 p. + il. – admirabilă monografie a unui sat transilvănean, Grid din Țara Făgărașului, care ar merita să figureze în orice istorie a fotografiei românești, bazată pe o vastă iconografie depistată, cu mișcă, în lăzi de zestre, sertare nedeschise de zeci de ani și poduri uitate de timp, de o dedicată fiică a satului.
- MISCHIE, Ioana, *Cinema înfinit. Introducere în Universul Transmedia*, București, Editura UNATC Press, 2021, 328 p/ + il. – pseudo-cercetare asupra evoluției filmului contemporan ca mijloc de evidențiere a propriei persoane prin abundenta ilustrație în care autoarea se revelă drept turistă pe meridianele și paralelele lumii, la diverse festivaluri și concursuri de specialitate (Cannes, Veneția, Berlin, Cluj-Napoca, Machu Pichu etc.).
- MUCENIC, Cezara, *Întâmplări neîntâmplătoare pe Bulevardul Elisabeta. Sec. XIX–XX*, București, Editura Vreamea (colecția Planeta București), 2024, 460 p. + il. – apariția și dezvoltarea Bulevardului Elisabeta din Capitală, exclusiv pe bază de material documentar adunat în zeci de ani din diverse fonduri arhivistice. O carte de neatins în zilele noastre în care tineri sau mai puțin tineri cercetători (comozii) se ghidează după lozincă la modă – „Ce nu este pe Internet, nu există!”. Din păcate pentru aceștia, arhivele nu pot fi găsite online, ci numai în sala de lectură a arhivelor și bibliotecilor.
- MUNTEANU, Ion, *În vecinătatea sfinților: convorbiri cu Tudor Nedelcea*, București, Editura Eikon, 2025, 340 p. + il. – confesiunile unui ilustru om de cultură craiovean, gazetar, editor, publicist, autor, istoric literar și, uneori, de artă.
- NOËL, Aya (Ed.), *STIJL: 40 years of Fashion*, Burxelles, 2025, 128 p. + il. – catalogul expoziției *40 + Years of Stijl*, organizată la Muzeul Modei și Dantelei din Bruxelles în intervalul 18 aprilie 2024 – 11 ianuarie 2026; conține texte trilingve (franceză, olandeză, engleză) semnate de Jesse Brouns, Elisabeth Clauss, Anne-François Moyson și Veerle Windels.
- NOICA, Nicolae Șt., *Palatul Înaltei Curți de Conturi și ctitorul său, George I. Lahovari*, cuvânt-înainte de Ioan-Aurel Pop, București, Editura Vreamea, 2024, 327 p. + il. – volum bazat pe un bogat fond documentar ce reconstituie istoricul unei clădiri remarcabile, la 125 de ani de la ridicarea sa, punând în lumină personalitatea memorabilă a ctitorului, George Ioan Lahovari, cel de-al treilea președinte al Curții de Conturi, între anii 1893 și 1906.
- ORLOWSKA-BANDO, Paulina (ed. în chief), PURCHLA, Jacek, ZIETKIEWICZ-KOTZ, Joanna (academic editors), *Krakow in a Thousand Treasures. History and Art*, International Cultural Centre, Krakow, 2018, 672 p. + il. – impozant volum de prezentare a istoriei și artei krakoviene pe o perioadă de 1000 de ani (989–1989), cu texte bine concepute spre a fi informative, fără a deveni stufoase sau obositoare.
- PAVEL, Cătălin, *Arheologia iubirii. De la Neanderthal la Taj Mahal*, București, Editura Humanitas, 2023, Editura a II-a, 328 p. – volum ce încearcă să reconstituie o preistorie a sentimentelor, pe baza diverselor culturi materiale, combinând erudiția arheologului cu umorul fin și ironia, pentru a face accesibile mitul și istoria omului contemporan.

POLLOCK, Griselda, *Modernitatea și spațiile feminității*, traducere de Raluca Bibiri, Cluj, IDEA Design & Print Editură, 2024, 108 p. + il. – studiu asupra picturii impresioniste din perspectiva reprezentării spațiale și a temelor specifice perioadei moderniste, într-o abordare transdisciplinară care îmbină analiza iconografică cu cea a caracteristicilor de gen și de clasă.

POPESCU, Sergiu-Sorin (coord.), BLĂJAN, Ion, ILIE, Cornel-Constantin; NECULAE, Marius, VIȘAN, Roxana, *Revendicând pământul*, București, Editura Muzeul Național de Istorie a României, 2024, 300 p. + il. – catalog al proiectului *Tradiție în lut. În siajul artiștilor ceramiști*, februarie–noiembrie 2024.

PREDA, Caterina, *Uniunea artiștilor plastici și artistul socialist de stat*, Cluj, IDEA Design & Print Editură, 2023, 346 p. + il. – bazat pe un corpus important de documente de arhivă, volumul analizează rolul jucat de Uniunea Artiștilor Plastici din RPR / RSR în perioada 1950–1990 în consacrarea artistului socialist de stat, din perspectiva relației dintre artă și politică.

PURCHLA, Jacek, *Cracow in the European Core*, International Cultural Centre, Cracow, 2016, 224 p. + il. – album de promovare a istoriei și culturii poloneze din frumosul oraș.

ROSS, Alex, *Wagnerism. Art and Politics in the Shadow of Music*, 4th Estate, London, 2020, 770 p. + il. – studiu interdisciplinar asupra muzicii și liricii lui Richard Wagner din perspectiva istoriei politice, sociale, economice și culturale.

ROSTĂS, Zoltán (coord.), *Lucrări la zid. Viață de artist plastic în comunism și după...*, București, Editura Eikon, 2025, 650 p. – volum ce reunește convorbiri cu artiști și critici de artă, micro-istorii prin care sunt documentate o serie de traiectorii individuale, conturând, în același timp, și o imagine de ansamblu asupra transformărilor survenite în viața artistică românească în perioada 1947–2014.

SANDU-DEDIU, Valentina (coord.), *Istории și ideologii. Filarmonica din București (1868–2018)*, București, Editura Universității Naționale de Muzică, 2023, 633 p. + il. – monografie ce subliniază deosebita semnificație a Filarmonicii bucureștene în cultura română, urmărind meandrele ideologice ale diferitelor contexte istorice, volum distins cu prestigiosul Premiu pentru istoriografie al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

SANDU POTRA, Viorica, *George Potra. Amintiri cu și despre el*, București, Editura Eikon, 2019, 200 p. + il. – volum memorialistic în onoarea lui George Potra, „patriarh al istoriei Bucureștiului”, pedagog, cercetător, bibliofil, filatelista și numismat, a cărui figură merită adusă în actualitate.

SCHOLZ-CIONCA, Stanca, *O prietenie veche de când lumea și atât de specială: Regina Maria și dansatoarea Loïe Fuller*, București, Editura Humanitas, 2025, 292 p. + il. – valoros studiu bazat pe un vast material de arhivă și o stufoasă bibliografie privind prietenia dintre o prințesă de coroană, apoi regină, și o dansatoare de succes din primul sfert al secolului al XX-lea.

SLAVCHEV, Vladimir, *Golden Legacy of Varna. 50 years since the discovery of the Varna Necropolis*, New Art Advertising, Ltd., Varna, 2022, 104 p. + il. – elegant album cu tezaurul descoperit într-un mormânt de prinț prelat din Calcolitic.

STAHL, Paul H., *Structures sociales en Europe du Sud-Est*, volum editat de Irina Stahl, Stelu Șerban et Andrei Timotin, Braïla, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2024, 468 p. + il. – studiile unui ilustru sociolog român adunate între aceste pagini.

TEUTSCH, Mihai Walter, *Impactul animalelor asupra mentalității egiptene antice*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2025, 214 p. + il. – originală abordare a civilizației și culturii egiptene prin analizarea animalelor sacre.

ZĂRNESCU, Dany, *Ca o zi a vieții*, Florilegiu alcătuit de Doina Cernica, Suceava, Editura Mușatinii, 2024, 506 p. + il. – volum închinat, cu pioșenie, memoriei unei plasticiene pretimpuriu plecată spre Cele Veșnice.

Detaliul Secession – Timișoara, Timișoara, Editura Intaglio, 2021, 96 p. + il. – catalog de ornamentică menit să pună în valoare patrimoniul arhitectural local, făcând parte dintr-o colecție de albume ce promovează diverse stiluri naționale ale perioadei 1900 – desene în acuarelă de Maria Postea și Bogdan Gărgăriță, text de Mihai-Claudiu Moldovan.

METAMORΦOΣH = Metamorphoses: Art Readings, Iva Dosseva, Margarita Kuyumdzhieva, Ralitsa Rousseva (editoare), Editura Institute of Art Studies Sofia, 2023, 550 p. + il. – volum al conferinței internaționale Art Readings 2023, Old Art Module, care a avut loc la Sofia, Bulgarian Academy of Science, în perioada 20–22 April 2023.

Muzeul de Artă Iași. Galeria de Artă Europeană, Iași, Editura Palatul Culturii, 2024, 102 p. + il. – catalog al colecției de artă europeană din patrimoniul Palatului Culturii din Iași, cu un cuvânt-înainte de Andrei Apreotesei, managerul Palatului Culturii/Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași, un argument semnat de dr. Valentina Druțu, șefa Muzeului de Artă Iași și un text intitulat *Muzeul de Artă Iași. 164 de ani de la inaugurare*, semnat de dr. Minola Iuțiș, conservator.

Repertoriu: Colectia Kalinderu și Colectia Școlii de Belle Arte, 1864–1930, Nadia Ioan (editor), cuvânt înainte de Cătălin Bălescu, București, Editura UNArte, 2024, 226 p. + il. – al șaselea volum în care sunt înregistrate și prezentate obiectele de artă aflate în patrimoniul Universității Naționale de Arte, util instrument de lucru pentru profesori și studenți care prezervă memoria înaintașilor.

Stavropoleos 300: București, Balcani, Europa, București, Editura Cuvântul vieții, 2024, 431 p. + il. – volum de studii dedicate istoriei și patrimoniului așezământului monahal bucureștean, editat de Pr. Iustin Marchiș, stavrofora Mihaela Luchian, monahia Atanasia Văetiși, cu un studiu introductiv semnat de istoricul Ovidiu Victor Olar, cercetător la Institutul de istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române.

(ASI, VB et alii)

